

საქართველო
მსოფლიო
რეიტინგებში

20¹²₁₉

**კუბლიკაცია ეყრდნობა შემდეგი საერთაშორისო
ორგანიზაციებისა და ინსტიტუტების რეიტინგებსა და
ანბარიშებს:**

- ✓ მსოფლიო ბანკი - „**ბიზნესის კეთება**“
- ✓ მსოფლიო ეკონომიკური ფორუმი - „**გლობალური
კონკურენტუნარიანობის ინდექსი**“
- ✓ Frazer Institute - „**მსოფლიო ეკონომიკური თავისუფლება**“
- ✓ Heritage Foundation - „**ეკონომიკური თავისუფლების ინდექსი**“
- ✓ მსოფლიო ბანკი - „**მსოფლიო მმართველობის ინდიკატორი**“
- ✓ საერთაშორისო საბიუჯეტო თანამშრომლობა - „**ღია ბიუჯეტის
ინდექსი**“
- ✓ საერთაშორისო გამჭვირვალობა - „**კორუფციის აღქმის ინდექსი**“
- ✓ მსოფლიო მართლმსაჯულების პროექტი - „**ღია მმართველობის
ინდექსი**“
- ✓ მსოფლიო მართლმსაჯულების პროექტი - „**კანონის უზენაესობის
ინდექსი**“
- ✓ მსოფლიოს ბიზნეს-სკოლა - „**გლობალური ინოვაციის ინდექსი**“
- ✓ გაერო - „**ელექტრონული მთავრობის კვლევა**“

სარჩევი

შესავალი.....	4
ეფექტური და გამჭვირვალე მთავრობა	7
საკუთრების უფლებები.....	11
ბიზნესის კეთება	13
კორუფციისგან თავისუფლება	17
ბაზრის ეფექტიანობა.....	20
კანონის უზენაესობა.....	21
სამართალდაცვა.....	22
ინოვაციები.....	23

შენახალი

2012-2019 წლებში საქართველოში არაერთი სისტემური რეფორმა განხორციელდა. საქართველომ სერიოზულ გაუმჯობესებას მიაღწია ისეთ სფეროებში, როგორცაა ადამიანის უფლებები, მთავრობის გამჭვირვალობა, კორუფციისგან გათავისუფლება, ეფექტიანი მმართველობა, ბაზრის ეფექტიანობა და ხელსაყრელი ბიზნეს გარემო.

სწორედ სისტემური რეფორმების წარმატებულმა და ეფექტიანად განხორციელებამ განაპირობა საქართველოს კოზიციების მნიშვნელოვანი გაუმჯობესება ავტორიტეტულ საერთაშორისო რეიტინგებში.

შედგავდ, 2018-2019 წლებში, საქართველომ საერთაშორისო რეიტინგებში ისტორიულ გაუმჯობესებას მიაღწია და მსოფლიოს და რეგიონის ქვეყნებს შორის ლიდერ კოზიციანა.

მსოფლიო ბანკი (WB) „ბიზნესის კეთება“

მსოფლიო ბანკის „ბიზნესის კეთების“ რეიტინგში საქართველომ 2019 წელს უკრეცენდენტოდ დიდ წარმატებას მიაღწია და მსოფლიოს 190 ქვეყანას შორის **მე-6 ადგილი** დაიკავა, ქვეყნის ქულამ კი ისტორიული მაქსიმუმი - 83.28 ქულა შეადგინა.

Fraser institute „მსოფლიო ეკონომიკური თავისუფლება“

Fraser institute 2018 წლის ანგარიშის თანახმად „მსოფლიო ეკონომიკური თავისუფლება“, საქართველომ მსოფლიოს 162 ქვეყანას შორის 8.02 ქულით **მე-7 ადგილი** დაიკავა.

საერთაშორისო გამჭვირვალობა „კორუფციის აღქმის ინდექსი“

საერთაშორისო გამჭვირვალობის „კორუფციის აღქმის ინდექსის“ 2019 წლის ანგარიშის თანახმად, საქართველომ რეიტინგში თავის საუკეთესო შედეგს მიაღწია და 180 ქვეყანას შორის **41-ე ადგილი** დაიკავა. ქვეყნის სარეიტინგო ქულა და 100-ქულიან შკალაზე 58 შეადგინა. აღმოსავლეთ ევროპისა და ცენტრალური აზიის რეგიონის (EECA) 19 ქვეყანას შორის საქართველო კვლავ პირველი კოზიციანა.

Heritage Foundation „ეკონომიკური თავისუფლების ინდექსი“

Heritage Foundation „ეკონომიკური თავისუფლების ინდექსი“ 2019 წლის კვლევის მიხედვით, საქართველომ მსოფლიოს 180 ქვეყანას შორის 75.9 ქულით **მე-16 კოზიციანა** „უმეტესად თავისუფალი“ სტატუსით, ხოლო რეგიონის 44 ქვეყანას შორის მე-8 ადგილზეა.

მსოფლიო ეკონომიკური ფორუმი (WEF) „გლობალური კონკურენტუნარიანობის ინდექსი“

მსოფლიო ეკონომიკური ფორუმის 2018 წლის ანგარიშის „გლობალური კონკურენტუნარიანობის ინდექსის“ თანახმად, საქართველო 140 ქვეყანას შორის 60.9 ქულით **66-ე ადგილს** იკავებს.

მსოფლიო მართლმსაჯულების პროექტი (WJP) „კანონის უზენაესობის ინდექსი“

მსოფლიო მართლმსაჯულების პროექტის „კანონის უზენაესობის ინდექსი 2018-2019“ მიხედვით, საქართველო მსოფლიოს 126 ქვეყანას შორის 0.61 ქულით **41-ე ადგილზეა**.

ბიუჯეტის საერთაშორისო პარტნიორობა (IBP) „ღია ბიუჯეტის ინდექსი“

ბიუჯეტის საერთაშორისო პარტნიორობის „ღია ბიუჯეტის ინდექსის“ თანახმად, საქართველო 82 ქულით 102 ქვეყანას შორის **მე-5 პოზიციაზეა**.

ევროპის პალატა „ევროპის საუკეთესო ქვეყნები ბიზნესისთვის“

ევროპის პალატის „ევროპის საუკეთესო ქვეყნები ბიზნესისთვის“ 2019 წლის რეიტინგის მიხედვით, საქართველო ევროპის 46 ქვეყანას შორის 71.0 ქულით **მე-16 ადგილზეა**.

მსოფლიო ეკონომიკური ფორუმი (WEF) „ინკლუზიური განვითარების ინდექსი“

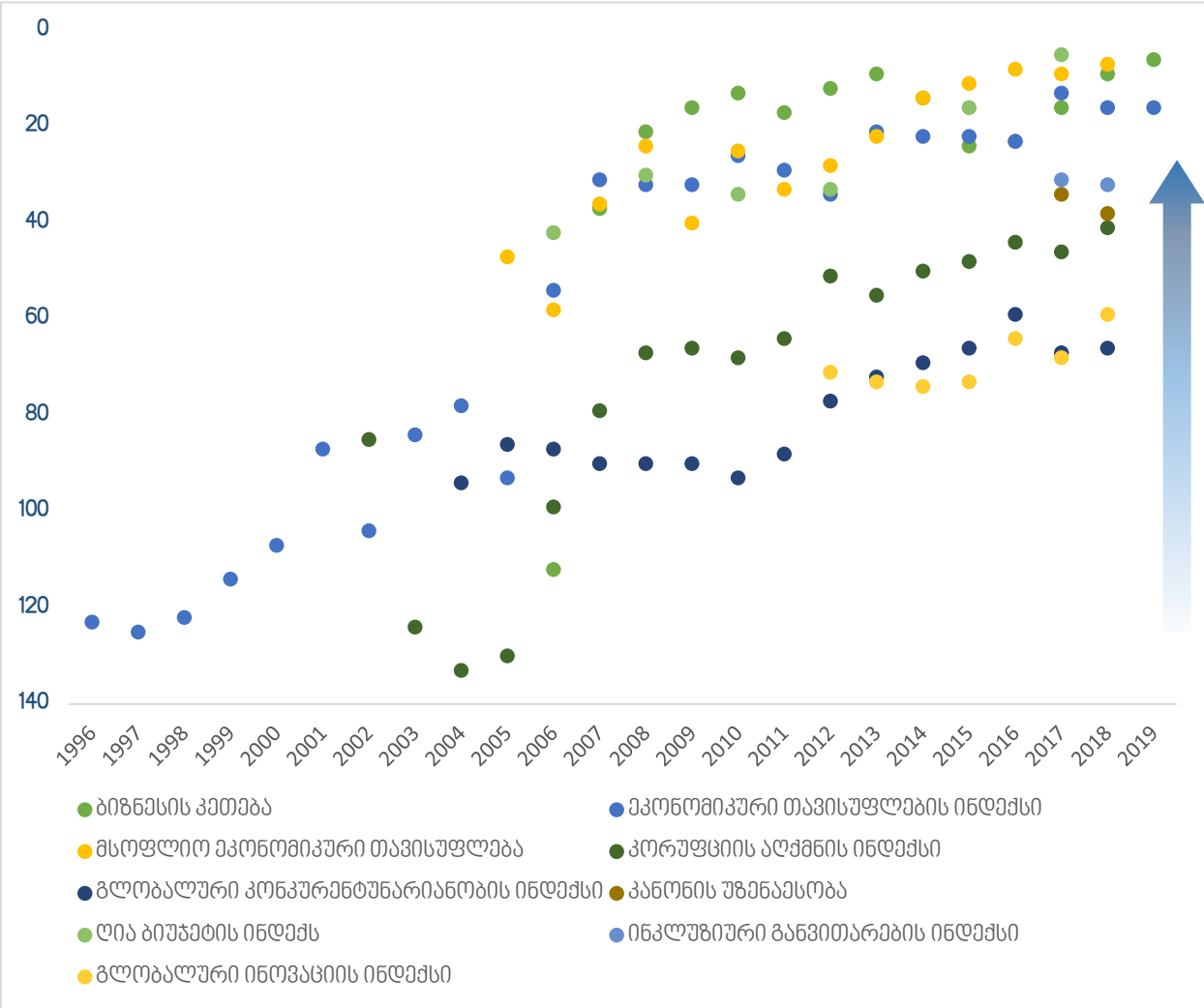
მსოფლიო ეკონომიკური ფორუმის „ინკლუზიური განვითარების ინდექსი“ 2018 წლის ანგარიშით საქართველო 74 განვითარებად ქვეყანას შორის 3.99 ქულით **32-ე ადგილზეა**.

მსოფლიო ბანკი (WB) „აღამიანისეული კაპიტალის ინდექსი“

მსოფლიო ბანკის „აღამიანისეული კაპიტალის ინდექსში“ 2018 წელს საქართველომ მსოფლიოს 157 ქვეყანას შორის 0.61 ქულით **მე-60 ადგილი** დაიკავა.

მსოფლიო მართლმსაჯულების პროექტი „ღია მმართველობის ინდექსი“

მსოფლიო მართლმსაჯულების პროექტი „ღია მმართველობის ინდექსის“ 2015 წლის შეფასებით, საქართველო მსოფლიოს 102 ქვეყანას შორის 0.61 ქულით 29-ე პოზიციაზეა, ხოლო აღმოსავლეთ ევროპისა და ცენტრალური აზიის რეგიონში **პირველ ადგილს** იკავებს.

მნიშვნელოვანია საერთაშორისო ინსტიტუტების დადებითი შეფასება საქართველოს მთავრობის კოლიტივის გამჭვირვალეობის და ეფექტურობის მხრივ. აღნიშნული მოიცავს ისეთ მიმართულებებს, რომორიცხა: მთავრობის ზომა და ეფექტურობა, ბიუჯეტის გამჭვირვალეობა, რეგულაციების ეფექტურობა და სხვა.

- მსოფლიო ეკონომიკური ფორუმის 2018 წლის ანგარიში „გლობალური კონკურენტუნარიანობის ინდექსი“ პოზიტიურად აფასებს საქართველოში **ბიუჯეტის გამჭვირვალეობას**. აღნიშნულ კომპონენტში 2018 წელს საქართველომ **27-ე ადგილი** დაიკავა (73.1 ქულა);
- **რეგულაციების ეფექტიანობა**, რომელსაც აფასებს „გლობალური კონკურენტუნარიანობის ინდექსი 2018“ - საქართველოს პოზიციები ბოლო 6 წლის განმავლობაში 55 ადგილით გაუმჯობესდა და 2018 წელს **51-ე ადგილზეა**;
- „გლობალური კონკურენტუნარიანობის ინდექსის“ შეფასებით, **ინტერნეტ კონფლიქტის რეგულაციის** კომპონენტში საქართველომ 2018 წელს **89-11 ადგილი** დაიკავა. მისი სარეიტინგო ქულა 80-ს შეადგენს.

აღსანიშნავია, რომ „გლობალური კონკურენტუნარიანობის ინდექსის“ რეიტინგი ეყრდნობა არა ოფიციალური სტრუქტურების, არამედ რიგითი მოქალაქეებისა და ბიზნეს სექტორის წარმომადგენელთა შეფასებას.

<http://reports.weforum.org/global-competitiveness-report-2018/>

- Fraser Institute „მსოფლიოს ეკონომიკური თავისუფლების“ 2018 წლის ანგარიში პოზიტიურად აფასებს **სახელმწიფო ინვესტიციებს**. აღნიშნულ კომპონენტში, საქართველოს მდგომარეობა 64 პოზიციით გაუმჯობესდა და 2018 წლის ანგარიშით **31-ე ადგილზეა**;
- „მსოფლიო ეკონომიკური თავისუფლების“ რეიტინგის მიხედვით, **მთავრობის ზომის** კომპონენტში 2012 წელთან შედარებით საქართველოს მდგომარეობა 9 პოზიციით გაუმჯობესდა და **35-ე ადგილზე** გადმოინაცვლა;
- მნიშვნელოვანია ამავე რეიტინგის შეფასება **რეგულაციის კომპონენტის** მიხედვით. აღნიშნულ კომპონენტში საქართველოს პოზიცია 2012 წელთან

შედარებით 12 ადგილით გაუმჯობესდა და საქართველო **მე-8 ადგილზე** იმყოფება.

<http://www.freetheworld.com>

- მნიშვნელოვანია მსოფლიო ბანკის „მსოფლიო მმართველობის ინდიკატორის“ რეიტინგში საქართველოს წინსვლა, კერძოდ, **რეგულაციების ხარისხის** მიხედვით საქართველოს მდგომარეობა 16 ადგილით გაუმჯობესდა 2017 წელს **39-ე პოზიცია** დაიკავა;
- „მსოფლიო მმართველობის ინდიკატორის“ მიხედვით, **მთავრობის ეფექტიანობის** კომპონენტში 2012 წელს 64-ე ადგილიდან 2017 წელს **59-ე ადგილზე** გადმოინაცვლა.

რეიტინგის თითოეული ინდიკატორი ფასდება ისეთ მონაცემებზე დაყრდნობით, როგორცაა: მოქალაქეთა, მეწარმეთა, საჯარო და კერძო სექტორში, ასევე არასამთავრობო ორგანიზაციებში მომუშავე ექსპერტთა შეხედულებები და მისაზრებები.

<http://info.worldbank.org/governance/wgi>

საქართველოში არსებული ინსტიტუციონალური სისტემა პოზიტიურად ფასდება მსოფლიო ბიზნეს-სკოლის (INSEAD) „გლობალური ინოვაციის ინდექსის“ 2018 წლის ანგარიშის მიხედვით. 2012 წელთან შედარებით, 2018 წელს საქართველოს მდგომარეობა აღნიშნულ ინდიკატორში 12 პოზიციით გაუმჯობესდა და 126 ქვეყანას შორის 39-ე ადგილი დაიკავა. ქვეყანამ სარეიტინგო მდგომარეობა ინსტიტუციონალური სისტემის მაჩვენებლის შემდეგ კომპონენტებში გაიუმჯობესა:

- „გლობალური ინოვაციის ინდექსის“ შეფასებით, საქართველომ 2012 წელთან შედარებით **მთავრობის ეფექტიანობის** კომპონენტში სარეიტინგო პოზიცია 9 ადგილით გაიუმჯობესა და 52-ე ადგილიდან 2018 წელს **43-ე ადგილზე** გადმოინაცვლა;
- **რეგულაციების ხარისხის** კომპონენტში საქართველოს შეფასება 2012 წელთან შედარებით 13 ადგილით გაუმჯობესდა და 2018 წელს **32-ე ადგილზეა**;

„გლობალური ინოვაციის ინდექსის“ რეიტინგის შეფასება ეფუძნება მსოფლიოს წამყვანი სარეიტინგო კომპანიების ანგარიშებს, საერთაშორისო ორგანიზაციების მიერ შემუშავებულ მონაცემებსა და რაოდენობრივ მაჩვენებლებს, ხოლო შეფასების ნაწილი კი - ორგანიზაციის მკვლევართა ჯგუფის მიერ განხორციელებულ ყოველწლიურ Executive Opinion Survey გამოკითხვას.

<https://www.globalinnovationindex.org>

- ბიუჯეტის საერთაშორისო კარტნიორობის (IBP) მიერ გამოქვეყნებული ანგარიშის „ღია ბიუჯეტის ინდექსის“ თანახმად, საქართველოს სარეიტინგო პოზიციები 2017 წელს 2012 წელთან შედარებით 28 ადგილით გაუმჯობესდა და 82 ქულით 102 ქვეყანას შორის **მე-5 პოზიციას** იკავებს. 2012 წელს ქვეყნის სარეიტინგო ქულა 55-ს შეადგენდა და 33-ე ადგილზე იმყოფებოდა.

<http://www.intemationalbudget.org/opening-budgets>

- „ღია მმართველობის ინდექსის“ შეფასებით, **საჯარო ინფორმაციის ხელმისაწვდომობით** 2015 წელს საქართველო **მე-16 პოზიციანა** (0,70 ქულა);
- „ღია მმართველობის ინდექსის“ **სამოქალაქო ჩართულობის** კომპონენტში საქართველო **34-ე ადგილზეა;**
- რეიტინგის **სამართლებრივი აქტებისა და სამთავრობო მონაცემების გამოქვეყნების** კომპონენტში საქართველოს **36-ე ადგილი** უკავია.

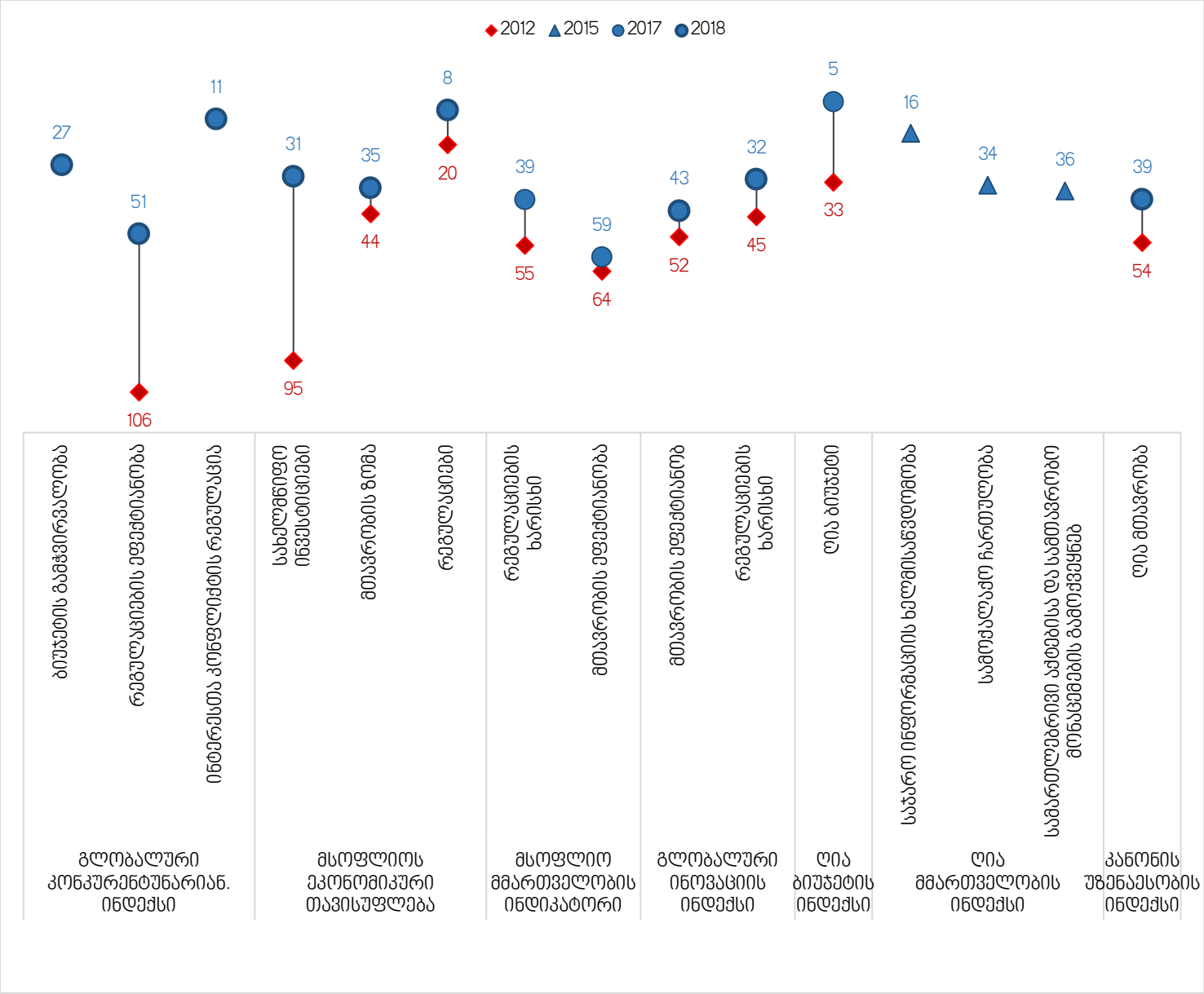
<http://worldjusticeproject.org/open-government-index>

- მსოფლიო მართლმსაჯულების პროექტის „კანონის უზენაესობის ინდექსი 2017-2018“ თანახმად, 2017 წელს საქართველოს მდგომარეობა **ღია მთავრობის** კომპონენტში 12 პოზიციით გაუმჯობესდა და 126 ქვეყანას შორის **42-ე ადგილზეა;**
- აღმოსავლეთ ევროპისა და ცენტრალური აზიის რეგიონის (EECA) 13 ქვეყანას შორის აღნიშნულ კომპონენტში საქართველომ 2012 წელს მე-11 ადგილიდან 2017 წელს **მე-2 ადგილზე** გადმოინაცვლა.

კანონის უზენაესობის ინდექსი, რომელსაც აქვეყნებს მსოფლიო მართლმსაჯულების პროექტი (World Justice Project), ზომავს კანონის უზენაესობის ხარისხს 8 ძირითადი მიმართულებით, როგორცაა: მთავრობის ძალაუფლების შეზღუდვა, კორუფციის არარსებობა, ღია მმართველობა, ფუნდამენტური უფლებების დაცვა, წესრიგი და უსაფრთხოება, რეგულაციების აღსრულება, სამოქალაქო მართლმსაჯულება და სისხლის სამართლის მართლმსაჯულება.

მსოფლიო მართლმსაჯულების პროექტის „კანონის უზენაესობის 2017-2018 წლის ინდექსის“ შეფასება ეყრდნობა როგორც ადამიანის ინდივიდუალურ აღქმისა და გამოცდილების, ასევე დამოუკიდებელი ექსპერტების გამოკითხვის შედეგებს.

<https://worldjusticeproject.org>

ბიუჯეტის გამჭვირვალობა
 რეგულაციების ეფექტიანობა
 ინფორმაცია კონფლიქტის რეგულაცია
 სახელმწიფო ინვესტიციები
 მთავრობის ზომბ
 რეგულაციები
 რეგულაციების ხარისხი
 მთავრობის ეფექტიანობა
 მთავრობის ეფექტიანობ
 რეგულაციების ხარისხი
 ღია ბიუჯეტი
 საბარო ინფორმაციის ხელმისაწვდომობა
 სამოქალაქო ჩართულობა
 სამართლებრივი აქტებისა და სამთავრობო მონაცემების გამომავლებ
 ღია მთავრობა

გლობალური კონკურენტუნარიან. ინდექსი
 მსოფლიოს ეკონომიკური თავისუფლება
 მსოფლიო მმართველობის ინდეკატორი
 გლობალური ინოვაციის ინდექსი
 ღია ბიუჯეტის ინდექსი
 ღია მმართველობის ინდექსი
 კანონის უზენაესობის ინდექსი

საკუთრების უფლებები

2012 წლიდან საქართველოს ხელისუფლების ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი გამოწვევა იყო საკუთრების კონსტიტუციური უფლების დაცვა, რომელიც წინა ხელისუფლების პირობებში მასობრივად ილახებოდა. ამ მიმართულებით საქართველოს ხელისუფლებამ მნიშვნელოვანი რეფორმები გაატარა: შეიქმნა სპეციალური ინსტიტუტები, რომელთაც წინა წლებში არსებული დარღვევების სამართლებრივი შესწავლა დაევალებათ. აღსანიშნავია, რომ ამ პროცესში მნიშვნელოვანი როლი შეასრულა სასამართლო სისტემის დეკოლიტიზირებამ.

საქართველოს ხელისუფლების მიერ საკუთრების დაცვის მიმართულებით გადადგმული ნაბიჯების მართებულობა დადასტურდა საერთაშორისო რეიტინგებშიც.

- **საკუთრების უფლებების** კომპონენტში მსოფლიო ეკონომიკური ფორუმის 2018 წლის „გლობალური კონკურენტუნარიანობის ინდექსის“ მიხედვით, საქართველომ მდგომარეობა 2012 წელთან შედარებით 83 პოზიციით გაუმჯობესდა და 131-ე ადგილიდან 2018 წელს **48-ე ადგილზე** გადმოინაცვლა.

მნიშვნელოვანია, რომ რეიტინგი მოსახლეობის განწყობას ასახავს - მისი მეთოდოლოგია არა ოფიციალურია, არამედ კერძო სექტორის გამოკითხვებს ეფუძნება.

<http://reports.weforum.org/global-competitiveness-report-2018/>

- **საკუთრების უფლების დაცვის** კომპონენტში Fraser Institute-ის „მსოფლიო ეკონომიკური თავისუფლება“ 2018 წლის ანგარიშის მიხედვით, საქართველომ მნიშვნელოვან წარმატებას მიაღწია. 2012 წელთან შედარებით, ქვეყნის მდგომარეობა 69 ადგილით გაუმჯობესდა და 117-ე ადგილიდან **48-ე ადგილზე** გადმოინაცვლა.

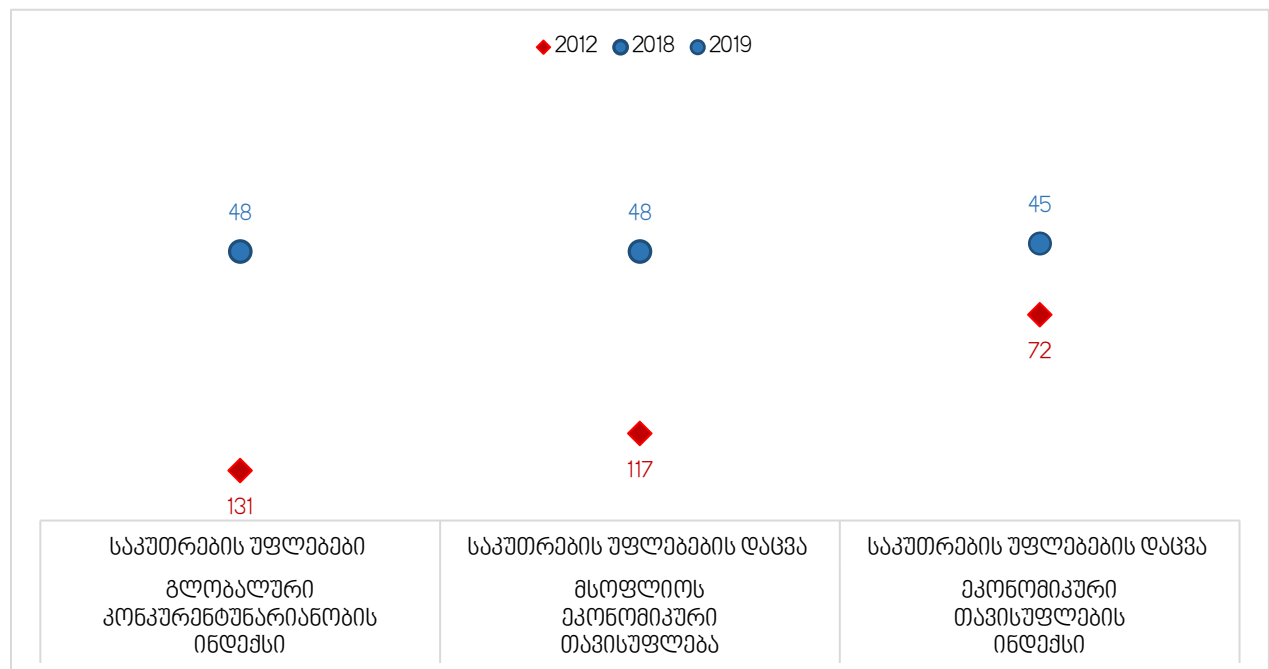
„მსოფლიოს ეკონომიკური თავისუფლება“ ზომავს ქვეყნებში განხორციელებული

კურსისა და ინსტრუქციების ხარისხს, რაც განსაზღვრავს ქვეყნის ეკონომიკურ თავისუფლებას. მონაცემები, რომლებიც ყოველწლიურად მუშავდება, დაფუძნებულია მხოლოდ ობიექტურ, მესამე მხარის მიერ წარმოდგენილ მონაცემებსა და დამოუკიდებელ კვლევებზე 159 ქვეყნისთვის. მონაცემების წყაროს წარმოდგენს საერთაშორისო სავალუტო ფონდი, მსოფლიო ბანკი და მსოფლიო ეკონომიკური ფორუმი.

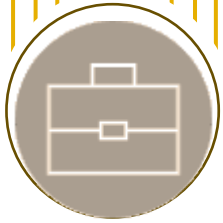
<https://www.fraserinstitute.org/studies/economic-freedom>

- **საკუთრების უფლებების დაცვის** კომპონენტში Heritage Foundation-ის „ეკონომიკური თავისუფლების ინდექსში“ 2019 წელს საქართველოს მდგომარეობა 2012 წელთან შედარებით 27 პოზიციით გაუმჯობესდა და **45-ე ადგილი** დაიკავა.

<https://www.heritage.org/index/>

ბიზნესის კეთება

საქართველომ მნიშვნელოვან წარმატებას მიაღწია ბიზნესის კეთების სიმარტივის მხრივ, რაც არაერთ საქართველოსო რეიტინგში პოზიტიურად აისახა. ეს კიდევ ერთხელ უსვამს ხაზს ქვეყანაში ბიუროკრატიული წნეხის არქონას და ბიზნესისთვის ხელსაყრელი გარემოს არსებობას.

მსოფლიო ბანკის „ბიზნესის კეთების“ 2019 წლის ანგარიშის მიხედვით, საქართველომ მსოფლიოს 190 ქვეყანას შორის **მე-6 ადგილი** დაიკავა. რეიტინგში 2012 წელთან შედარებით ქვეყნის პოზიცია 3 ადგილით გაუმჯობესდა, ხოლო სარეიტინგო ქულა - 3.79 პუნქტით. ქვეყნის მდგომარეობა გაუმჯობესდა რეიტინგის შემდეგ ინდიკატორებში:

- ბიზნესის დაწყება 5 პოზიციით გაუმჯობესდა და მე-7 ადგილიდან **მე-2 ადგილზე** გადმოინაცვლა;
- მინორიტარულ ინვესტორთა უფლებების დაცვა 15 პოზიციით გაუმჯობესდა და მე-17 ადგილიდან **მე-2 ადგილზე** გადმოინაცვლა;
- კონტრაქტების აღსრულება 31 პოზიციით გაუმჯობესდა და 39-ე ადგილიდან **მე-8 ადგილზე** გადმოინაცვლა;
- გადასახადების გადახდა 29 პოზიციით გაუმჯობესდა და 45-ე ადგილიდან **მე-16 ადგილზე** გადმოინაცვლა;
- ელექტროენერგიის ქსელთან მიერთება გაუმჯობესდა 49 პოზიციით და 88-ე ადგილიდან **39-ე ადგილზე** გადმოინაცვლა;
- ვაჭრობა საზღვრებს მიღმა 5 პოზიციით გაუმჯობესდა და 47-ე ადგილიდან **43-ე ადგილზე** გადმოინაცვლა.

„ბიზნესის კეთების“ რეიტინგში 2019 წელს, საქართველო ოთხი კომპონენტით - ბიზნესის დაწყება (მე-2 ადგილი), მინორიტარულ ინვესტორთა უფლებების დაცვა (მე-2 ადგილი), **ქონების რეგისტრაცია** (მე-4 ადგილი) და **კონტრაქტების აღსრულება** (მე-8 ადგილი) მსოფლიო მასშტაბით 190 ქვეყანას შორის პირველ ათეულში შედის.

<http://www.doingbusiness.org/>

Fraser Institute „მსოფლიო ეკონომიკური თავისუფლება“ 2018 წლის ანგარიშის თანახმად, საქართველომ 6 ადგილით გაიუმჯობესა რეიტინგი და **მე-7 პოზიციაზე**, ნაცვლად 2012 წელს მე-13 ადგილისა;

- „მსოფლიო ეკონომიკური თავისუფლების“ 2018 წლის რეიტინგის მიხედვით, საქართველო **სალიცენზიო შეზღუდვების** კომპონენტში 2016 წელს მე-5 ადგილს იკავებს, ნაცვლად 2012 წელს მე-8 ადგილისა.
- ბიზნესის დაწყებასთან დაკავშირებული **ადმინისტრაციული მოთხოვნების** კომპონენტში „მსოფლიო ეკონომიკური თავისუფლების“ რეიტინგის მიხედვით, საქართველოს მდგომარეობა 2012 წელთან შედარებით 1 პოზიციით გაუმჯობესდა და 2016 წელს მე-9 ადგილზეა;
- „მსოფლიო ეკონომიკური თავისუფლება“ კოორდინირებულ აფასებას საქართველოს **კონტრაქტების აღსრულების** კომპონენტში 2012 წელთან შედარებით, საქართველო 5 პოზიციით დაწინაურდა და 2016 წელს მე-10 ადგილს იკავებს;
- მნიშვნელოვანია Fraser Institute-ის „მსოფლიო ეკონომიკური თავისუფლების“ რეიტინგის შეფასება ბიზნესის დაწყებასთან დაკავშირებული **ბიუროკრატიული დანახარჯების** კომპონენტში. აღნიშნულ კომპონენტში საქართველოს პოზიცია 2012 წელთან შედარებით 7 პოზიციით გაუმჯობესდა და 30-ე ადგილიდან 2016 წელს 23-ე ადგილზე გადმოინაცვლა;
- **კარძი სექტორისთვის კრედიტის გაცემის** კომპონენტში Fraser Institute-ის 2018 წლის ანგარიშის „მსოფლიო ეკონომიკური თავისუფლების“ მიხედვით, საქართველოს მდგომარეობა 2012 წელთან შედარებით 8 პოზიციით არის გაუმჯობესებული და 2016 წელს 33-ე ადგილზეა ნაცვლად 2012 წელს 41-ე ადგილისა.

<https://www.fraserinstitute.org/studies/economic-freedom>

Heritage Foundation-ის „ეკონომიკური თავისუფლების ინდექსში“, 2012 წელთან შედარებით 2019 წელს საქართველო 18 პოზიციით დაწინაურდა და მსოფლიოს 180 ქვეყანას შორის **მე-16 ადგილზე** გადმოინაცვლა 34-ე ადგილიდან „უმეტესად თავისუფალი“ სტატუსით. ბოლო 7 წლის განმავლობაში საქართველოს სარეიტინგო ქულა 6.5 პუნქტით გაუმჯობესდა და 2019 წელს 75.9 ქულა შეადგინა.

აღსანიშნავია, რომ „ეკონომიკური თავისუფლების ინდექსი“ 2018-ის შეფასებით, საქართველო, ევროპის რეგიონში 44 ქვეყანას შორის **მე-8 პოზიციაზე** იმყოფება, მაშინ როდესაც 2012 წელს ევროპის რეგიონში ქვეყანას მე-16 ადგილი ეკავა.

2012 წელთან შედარებით, 2019 წელს საქართველოს მსოფლიოში წამყვანი კოზიციები უჭირავს ბიზნესის კეთების სიმარტივის მხრივ:

- **ბიზნესის თავისუფლება** 10 კოზიციით გაუმჯობესდა და 23-ე ადგილიდან **მე-13 ადგილზე** გადმოინაცვლა;
- **თავისუფალი საინვესტიციო გარემო** 12 კოზიციით გაუმჯობესდა და 36-ე ადგილიდან **24-ე ადგილზე** გადმოინაცვლა.

<http://www.heritage.org/index/>

- „გლობალური კონკურენტუნარიანობის ინდექსის“ შეფასებით, **აქტიონერთა მმართველობის** კომპონენტში საქართველო მონივრე კოზიციიზე იმყოფება და 2018 წელს **მე-3 ადგილი** უკავია 140 ქვეყანას შორის;
- მსოფლიო ეკონომიკური ფორუმის 2018 წლის „გლობალური კონკურენტუნარიანობის ინდექსის“ მიხედვით საქართველომ 2018 წელს **გადახდისუნარობის მარეგულირებალი სისტემის** კომპონენტში **46-ე ადგილი** დაიკავა, ხოლო სარეიტინგო ქულამ 68.8 შეადგინა.

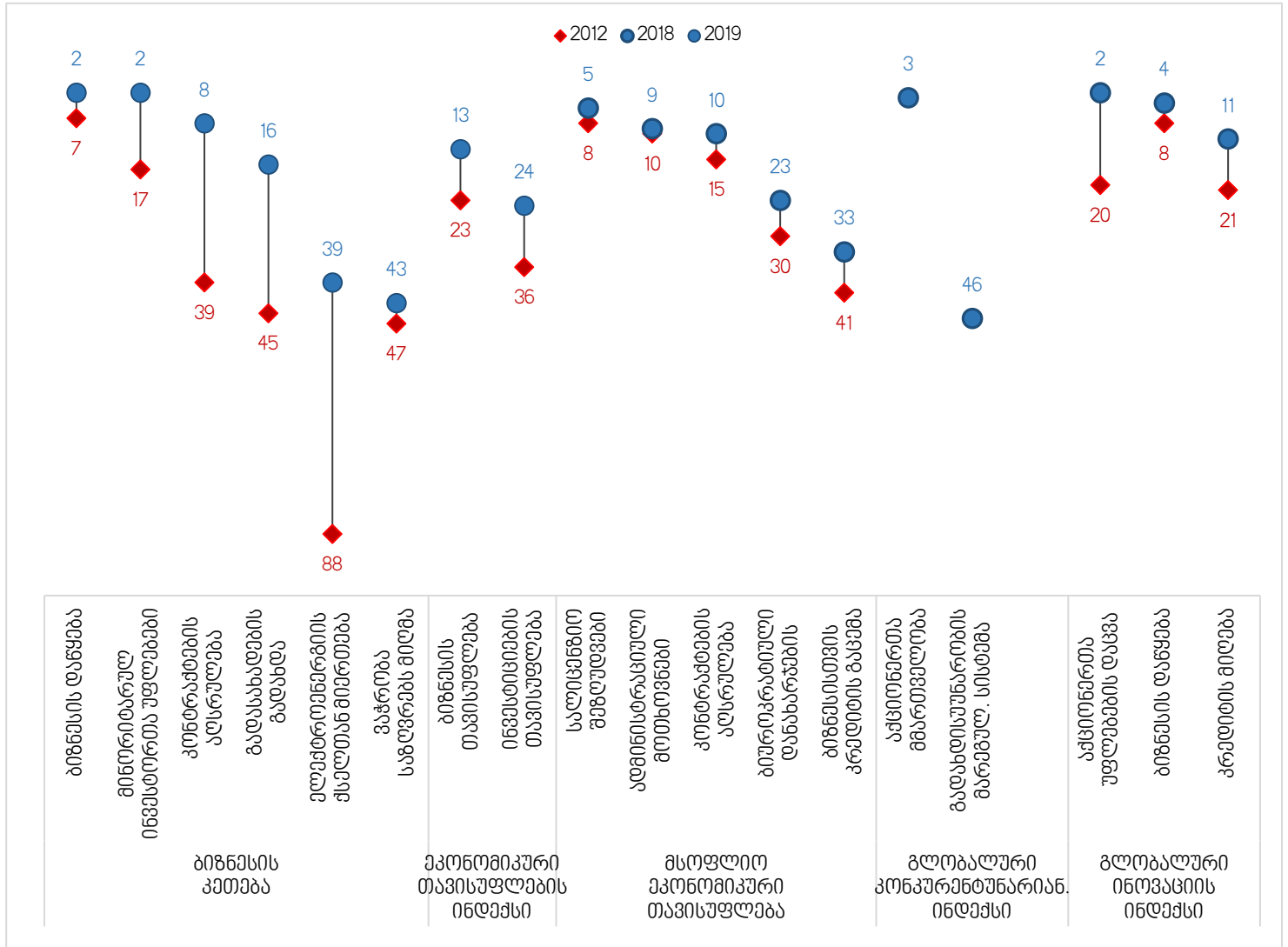
<http://reports.weforum.org/global-competitiveness-report-2018/>

INSEAD-ის 2018 წლის ანგარიში „გლობალური ინოვაციის ინდექსი“ კოზიტიურად აფასებს საქართველოში **საინვესტიციო გარემოს თავისუფლებას**. საქართველოს მდგომარეობა 2012 წელთან შედარებით 15 კოზიციით გაუმჯობესდა და ნაცვლად 36-ე ადგილისა 2018 წელს **21-ე ადგილზე** იმყოფება. 2018 წელს საქართველოს მდგომარეობა მნიშვნელოვნად გაუმჯობესდა საინვესტიციო გარემოს თავისუფლების შემდეგ კომპონენტში:

- **მინორიტარულ ინვესტორთა უფლებების დაცვა** 18 ადგილით არის გაუმჯობესებული - ნაცვლად 2012 წელს მე-20 ადგილისა, 2018 წელს **მე-2 ადგილზეა**;
- 2018 წლის ანგარიშის “გლობალური ინოვაციის ინდექსი“ მიხედვით, 2012 წელთან შედარებით, საქართველო **ბიზნესის დაწყების** კომპონენტში 4 კოზიციით დანიწურდა და მე-8 ადგილიდან 2018 წელს **მე-4 ადგილზე გადმოინაცვლა**.

INSEAD-ის 2018 წლის „გლობალური ინოვაციის ინდექსის“ შეფასებით, **კრედიტის მიღების** კომპონენტში საქართველო ბოლო 6 წლის განმავლობაში 10 პოზიციით დაწინაურდა და 2018 წელს **მე-11 ადგილზეა**.

<https://www.globalinnovationindex.org/Home>

კორუფციისგან თავისუფლება

სახელმწიფო ინსტიტუტების ეფექტიანობის შეფასების ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი ინდიკატორია კორუფციის კონტროლი და კორუფციისგან თავისუფალი ბიუროკრატიული ინსტიტუტების არსებობა.

2012 წლიდან საქართველოს ხელისუფლების მიერ კორუფციის წინააღმდეგ ბრძოლის კუთხით გადადგმულმა ნაბიჯმა, მათ შორის ახალი ანტიკორუფციული სტრატეგიული დოკუმენტების შემუშავებამ, საერთაშორისო რეკომენდაციების ეფექტიანება შესრულებამ, ღია მმართველობის პარტნიორობის ინიციატივის ფარგლებში მიღწეულმა მნიშვნელოვანმა წარმატებამ, მამხილებელთა დაცვის სტანდარტების გაუმჯობესებამ, სახელმწიფო სერვისების მიწოდების ინოვაციურმა მიდგომებმა, მართლმსაჯულების რეფორმამ, პროკურატურის ინსტიტუციურმა რეფორმამ, ასევე ღიაობისა და სახელმწიფო უწყებების გამჭვირვალობის გაზრდის მიმართულებით მნიშვნელოვანი შედეგების მიღწევამ განაპირობა საქართველოს რეიტინგის გაუმჯობესება სხვადასხვა ინდექსებში.

- საერთაშორისო გამჭვირვალობის 2019 წელს გამოქვეყნებული ანგარიშის „**კორუფციის აღქმის ინდექსში**“ საქართველო მსოფლიოს 180 ქვეყანას შორის **41-ე ადგილზეა** 58 ქულით (2012 წელს საქართველო 51-ე პოზიციიდან იმყოფებოდა), ხოლო აღმოსავლეთ ევროპისა და ცენტრალური აზიის რეგიონის (EECA) 19 ქვეყანას შორის საქართველო **პირველ პოზიციას** იკავებს.
- 2018 წელს, საქართველოს საშუალო ქულა - 58, აღემატება როგორც რეგიონის საშუალო ქულას (35 ქულა), ასევე მსოფლიოს საშუალო ქულას (43 ქულა).

„Transparency International“-ის „კორუფციის აღქმის ინდექსი“ ქვეყანაში საბარო სექტორში არსებული კორუფციის აღქმას აფასებს, რომელიც სხვადასხვა საერთაშორისო ორგანიზაციებისა და საკონსულტაციო ჯგუფების კვლევებით გამოითვლება. ის, ასევე, მსოფლიოს სხვადასხვა ქვეყნებში მომუშავე დამკვირვებლების, მათ შორის, შეფასებულ ქვეყნებში მცხოვრები და მომუშავე ექსპერტების მოსაზრებებს ასახავს.

https://www.transparency.org/news/feature/corruption_perceptions_index_2017

- Heritage Foundation-ის „ეკონომიკური თავისუფლების ინდექსი“ კომპიუტერულ აფასებას **მთავრობის სამართლიანობას** (კორუფციისგან თავისუფლება). 2019 წელს 2012 წელთან შედარებით საქართველოს კოეფიციენტი 38 ადგილით გაუმჯობესდა და ნაცვლად 69-ე ადგილისა რეიტინგში **31-ე ადგილი** დაიკავა;

<http://www.heritage.org/index/>

- **კორუფციის შემთხვევების** კომპონენტში მსოფლიო ეკონომიკური ფორუმის 2018 წლის “გლობალური კონკურენტუნარიანობის ინდექსის” მიხედვით, საქართველოს **41-ე ადგილი** უკავია 190 ქვეყანას შორის, ხოლო სარეიტინგო ქულა 56-ს შეადგენს.

<http://reports.weforum.org/global-competitiveness-index/>

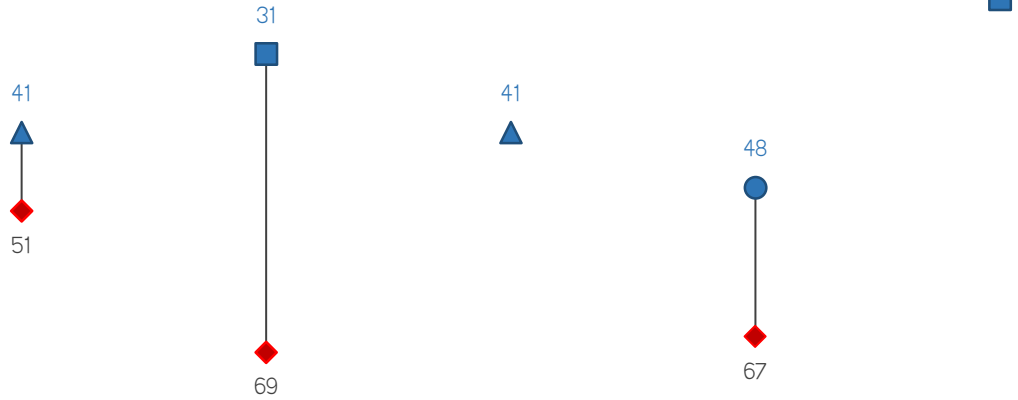
- მსოფლიო ბანკის „მსოფლიო მმართველობის“ 2018 წლის კვლევის მიხედვით, **კორუფციის კონტროლის** კომპონენტში 2017 წელს საქართველოს შეფასება 8,68 პუნქტით გაუმჯობესდა და 77,40 ქულა შეადგინა. საქართველომ 2017 წელს რეიტინგში **48-ე ადგილი** დაიკავა და მდგომარეობა 2012 წელთან შედარებით 19 კოეფიციენტით გაიმჯობესა, მაშინ როდესაც 2012 წელს 67-ე ადგილზე იყო ქულით 68,72.

<http://info.worldbank.org/governance/wgi/index.aspx#home>

- მსოფლიო მართლმსაჯულების პროექტის „კანონის უზენაესობის ინდექსის“ 2018-2019 წლის ანგარიშის თანახმად, **კორუფციის არარსებობის** კომპონენტში საქართველო 126 ქვეყანას შორის **24-ე ადგილზეა** და რეიტინგში ბოლო რამდენიმე წლის განმავლობაში **პირველ კოეფიციენტს** იკავებს.

<https://worldjusticeproject.org>

◆ 2012 ● 2017 ▲ 2018 ■ 2019

კორუფციის აღქმის ინდექსი	მთავრობის სამართლიანობა	კორუფციის შეფასებები	კორუფციის არარსებობა	კორუფციის არარსებობა
საერთაშორისო გამჭვირვალობა	ეკონომიკური თავისუფლების ინდექსი	გლობალური კონკურენტუნარიანობის ინდექსი	მსოფლიო მმართველობის ინდიკატორი	კანონის უზენაესობის ინდექსი

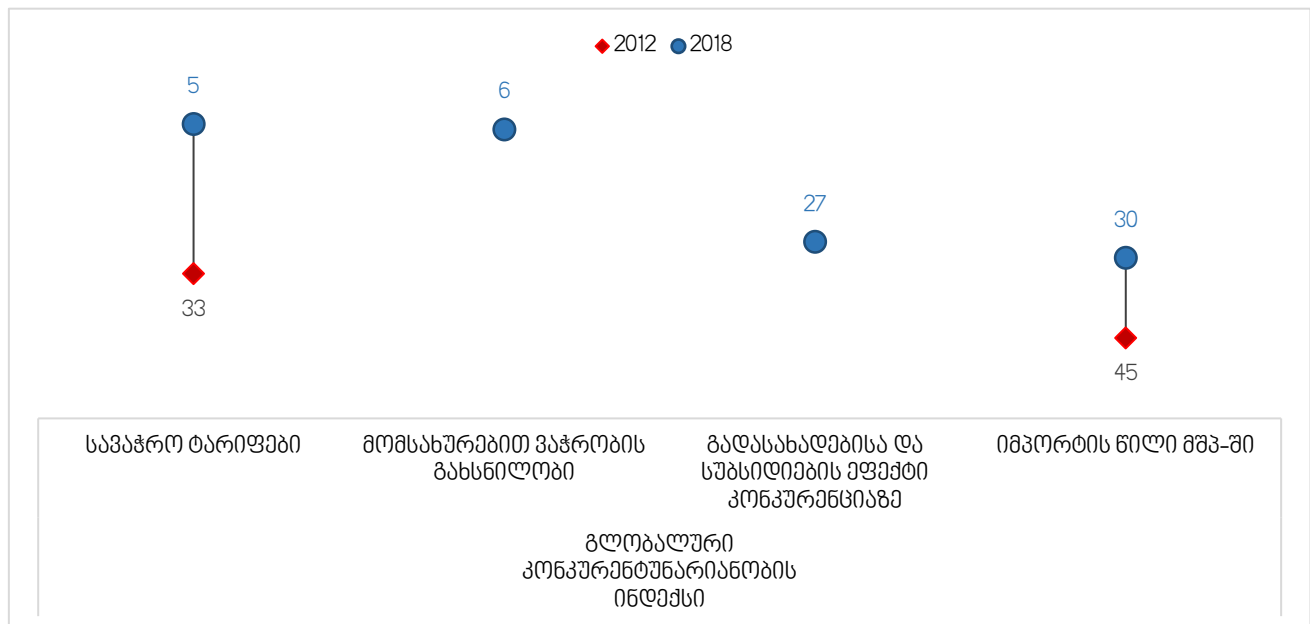
ბაზრის ეფექტიანობა

მსოფლიო ეკონომიკური ფორუმის 2018 წლის ანგარიში „გლობალური კონკურენტუნარიანობის ინდექსი“ კოფიტიურად აფასებს საქართველოში სასაქონლო ბაზრის ეფექტიანობას. 2012 წელთან შედარებით ქვეყნის შეფასება 40 პოზიციით გაუმჯობესდა და 2018 წელს 42-ე ადგილი დაიკავა. ქვეყნის სარეიტინგო მდგომარეობა „გლობალური კონკურენტუნარიანობის ინდექსის“ რიგ კომპონენტებში შემდეგნაირად გამოიყურება.

- **სავაჭრო ტარიფების** კომპონენტში საქართველოს მდგომარეობა 2012 წელთან შედარებით 28 პოზიციით გაუმჯობესდა და 33-ე ადგილიდან 2018 წელს **მე-5 ადგილზე** გადმოინაცვლა;
- **მომსახურებით ვაჭრობის გახსნილობის კუთხით** 2018 წელს საქართველოს **მე-6 ადგილი** უკავია. მისი სარეიტინგო ქულა 88.5-ს შეადგენს;
- 2018 წელს საქართველოს კომპონენტში, როგორცაა **გადასახადებისა და სუბსიდიების ეფექტი კონკურენტუნარიანობა** 57.1 ქულით **27-ე ადგილი** უკავია;
- კომპონენტი, **იმპორტის წილი მშპ-ში**, ბოლო 6 წლის განმავლობაში გაუმჯობესდა 15 პოზიციით და 2018 წელს **30-ე ადგილზეა**.

<http://reports.weforum.org/global-competitiveness-report-2018/>

კანონის უზენაესობა

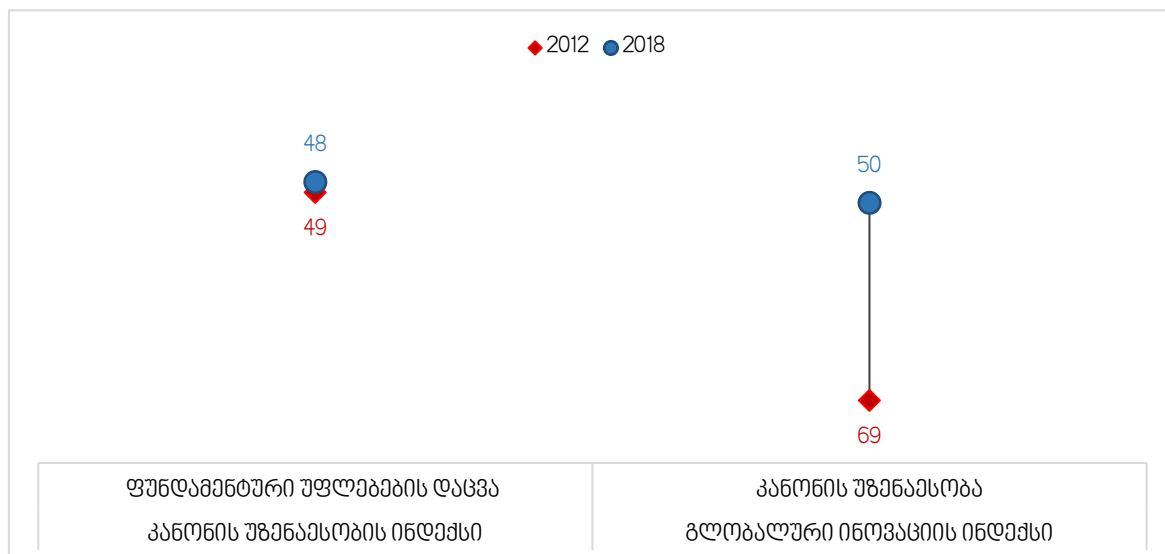
მსოფლიო მართლმსაჯულების პროექტის „კანონის უზენაესობის“ 2018-2019 წლის შეფასებით, საქართველო ტოპ რეფორმატორ ქვეყანას წარმოადგენს და რეიტინგის მიხედვით საქართველო აღმოსავლეთ ევროპის და ცენტრალური აზიის რეგიონში (13 ქვეყანას შორის) **პირველ ადგილზე** იმყოფება. ამასთან, საქართველომ მსბავსი ეროვნული შემოსავლის (lower middle income) მქონე 30 ქვეყანას შორის ლიდერი პოზიცია დაიკავა და მე-4 ადგილიდან **პირველი ადგილი** გადმოინაცვლა.

- მსოფლიო მართლმსაჯულების პროექტის „კანონის უზენაესობის“ რეიტინგში **ფუნდამენტური უფლებების დაცვის** ინდიკატორში საქართველო მსოფლიო რეიტინგში **48-ე ადგილზეა**.

<https://worldjusticeproject.org>

- INSEAD-ის 2018 წლის „გლობალური ინოვაციის ინდექსის“ შეფასებით, 2012 წელთან შედარებით, საქართველო **კანონის უზენაესობის** კომპონენტში 19 პოზიციით დაწინაურდა და 69-ე ადგილიდან 2018 წელს **50-ე ადგილზე** გადმოინაცვლა.

<https://www.globalinnovationindex.org/Home>

სამართალდაცვა

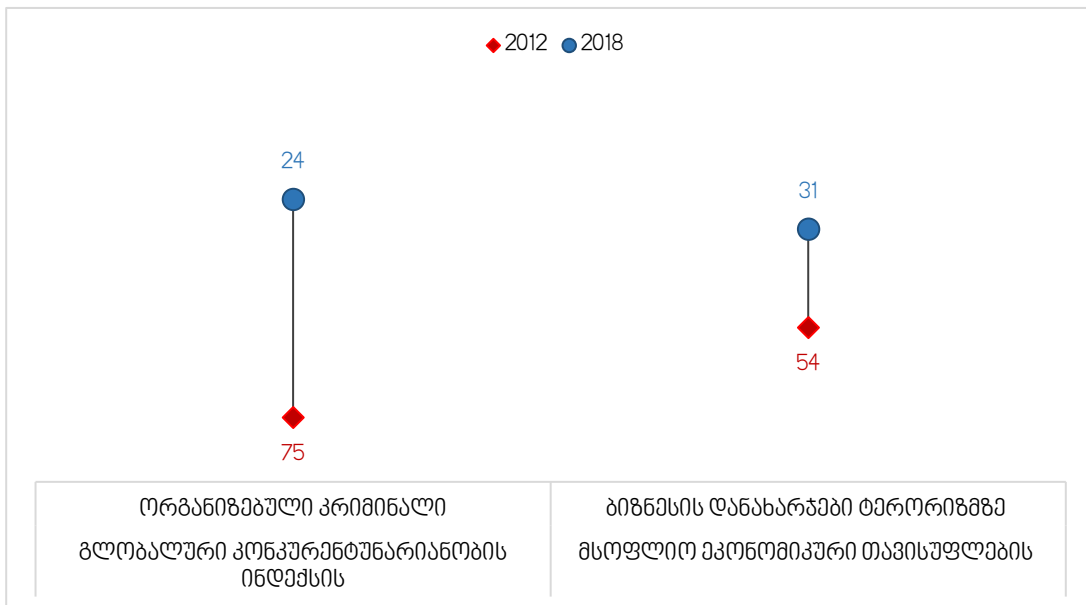
საქართველოს მთავრობის მიერ სამართალდაცვას სისტემაში განხორციელებული რეფორმების შედეგად, მნიშვნელოვნად გაუმჯობესდა კრიმინოგენული მდგომარეობა, მათ შორის, ბიზნესის დაცვის მიმართულებით. ეს პოზიტიურად აისახა როგორც ადგილობრივი ბიზნესის დანახარჯების შემცირებაზე, ისე პოტენციური ინვესტიციების განხორციელებაზე.

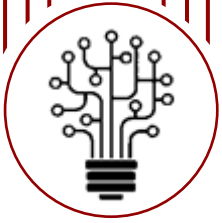
- **ორგანიზებული კრიმინალის** კომპონენტში მსოფლიო ეკონომიკური ფორუმის 2018 წლის „გლობალური კონკურენტუნარიანობის ინდექსის“ მიხედვით, საქართველოს მდგომარეობა 2012 წელთან შედარებით 51 პოზიციით გაუმჯობესდა და 75-ე ადგილიდან **24-ე ადგილზე** გადმოინაცვლა.

<https://www.weforum.org>

- **ბიზნესის დანახარჯები ტერიტორიებზე** კომპონენტში Fraser Institute-ის 2018 წლის ანგარიშის „მსოფლიო ეკონომიკური თავისუფლება“ მიხედვით, საქართველოს მდგომარეობა 2012 წლის შედეგთან შედარებით 23 პოზიციით გაუმჯობესდა და 2016 წელს **31-ე ადგილზეა**.

<http://www.freetheworld.com>

მსოფლიოს ბიზნეს-სკოლის 2018 წლის რეიტინგი „გლობალური ინოვაციის ინდექსი“ აფასებს 126 ქვეყნის მონაცემებს ინოვაციური პროგრესისა და ეკონომიკის შესახებ. მასში მოცემული 81 ინდიკატორი მოიცავს ვრცელ მონახებს ინოვაციის, პოლიტიკური გარემოს, განათლებისა და ბიზნესის დახვეწილობის ჩათვლით.

- გლობალური ინოვაციის ინდექსში 2018 წელს 2012 წელთან შედარებით საქართველო სარეიტინგო პოზიცია 12 ადგილით გაუმჯობესდა და 71-ე ადგილიდან **59-ე პოზიციაზე** გადმოინაცვლა.

<https://www.globalinnovationindex.org>

მნიშვნელოვანია გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის (UN) კვლევა, რომელიც **ელ-მთავრობის** შეფასებას ახორციელებს. ელ-მთავრობის კვლევა (E-government survey) არის საქსკლუბატაციო ინსტრუმენტი, რომელიც უზრუნველყოფს ელექტრონული მთავრობის განვითარების შედარებით შეფასებას სხვა გაეროს წევრ ქვეყნებთან. მასში მოცემულია ქვეყნის ელექტრონული მთავრობის განვითარების მიმოხილვა რეგიონის და გლობალურ მასშტაბზე.

- საქართველომ 2012 წლიდან 2018 წლამდე 12 ადგილით გაიმჯობესა მდგომარეობა და 72-ე ადგილიდან **60-ე პოზიციაზე** გადმოინაცვლა.

<https://publicadministration.un.org>

